

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVII évfolyam 4980. sz. Szombat, 1961. március 11. 4 oldal, 20 bani

Dolgozóink lelkesen válaszolnak a párt felhívására

Harc a termékek kiváló minőségéért

Számos értékes javaslatot alkalmazunk

Szép feladatok hárulnak az aradi Vitorla (volt Precizia) órágyár munkásaira. A gyár munkaközössége állandóan arra törekszik, hogy javítsa a termékek minőségét. A dolgozók elmélyülten tanulmányozták a Román Munkáspárt Központi Bizottságának Irányelveit és ennek szellemében beszéltek meg a minőség javításának kérdését. Számos olyan javaslat hangzott el, amely jelentősen hozzájárul törekvésünk valóra váltásához.

Óramipontossággal működik — szokás mondani elismerésként. Termékeinknek, az óráknak tehát pontosnak, tartósnak és szépeknek kell lenniük. Ugy kell dolgoznunk, hogy az általunk gyártott termékek kifogástalan minőségűek legyenek. Erre készítenek benyújtottak a Román Munkáspárt KB Irányelveit és erős elhatározással, kitartó munkával megvalósíthatjuk ezt. Már számos igen fontos intézkedést vezetünk be, hogy eleget tehessünk feladatunknak, vállalásunknak.

Alaposan megszervezzük a munkahelyeket, javítjuk a technológiai eljárásokat, kiegészítést alkalmazunk. A minőség javítása érdekében igen fontos a fogaskerek, tengelyek egyenletes leszállása. Ezt a műveletet tökéletesíteni kell. Erre a célra automatagép szerelünk fel, amely egyenlő hosszúságra vágja a fogaskerék-pálcákat. Hamarosan javulás áll be a tengelycsap fényezésében is, ami szintén jelentősen elősegíti a minőség javítását. Ezenkívül még sok más intézkedést vezetünk be. A gépeket, helyi erőforrásokat készítjük el. A munkahelyek jobb megszervezésére és ellenőrzésére is gondoltunk. Ennek érdekében ciklusos és ritmikus grafikonokat vezetünk be.

A minőség javítása szempontjából igen fontos tényező a munkások, technikusok szakismereteinek továbbfejlesztése. Továbbképző tanfolyamot szervezünk, amelyeken részt vesznek a munkások, technikusok és a műszaki vezetők. Külön tanfolyamot tartunk a minőségi ellenőrzés ismereteinek gyarapítására.

A Vitorla órágyár munkaközössége különös gondot fordít a termékek kivitelezésének javítására: újabb színes számlapokat készítenek, a szerkezeteket pedig műanyagból készült foglalatba helyezik.

A minőség javításán kívül nagy gondot fordítunk a termékek önköltségi árának csökkentésére. Az intézkedési terv megvalósításával az órák önköltségi árát 4,40 százalékkal csökkentjük. Ezenkívül jelentősen növeljük a munka termelékenységét.

Mitykó Dezső, a Vitorla órágyár főmérnöke

Gaál József, munkás

A Vitorla órágyár munkaközössége különös gondot fordít a termékek kivitelezésének javítására: újabb színes számlapokat készítenek, a szerkezeteket pedig műanyagból készült foglalatba helyezik.

A minőség javításán kívül nagy gondot fordítunk a termékek önköltségi árának csökkentésére. Az intézkedési terv megvalósításával az órák önköltségi árát 4,40 százalékkal csökkentjük. Ezenkívül jelentősen növeljük a munka termelékenységét.

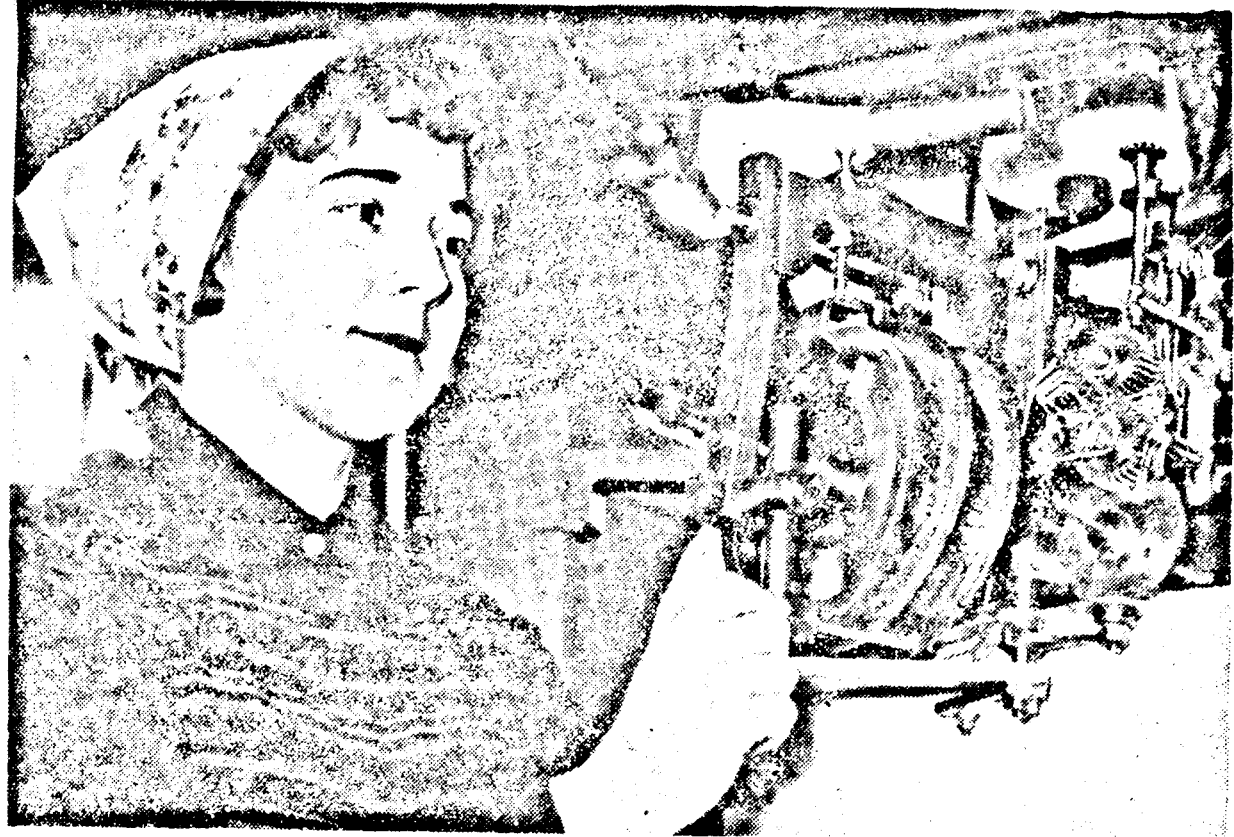
Mitykó Dezső, a Vitorla órágyár főmérnöke

Gaál József, munkás

Az újtómozgalom eredményei

Az újtómozgalom valamennyi munkahelyen hozzájárul a munkatermelékenység növeléséhez, a munkafolyamatok megrövidítéséhez, nagymértékben elősegíti az önköltség csökkentését, jelentősen növeli a tervben felüli megtakarítások értékét. Eppen ezért a szakszervezeti bizottságok nagy gondot fordítanak arra, hogy a dolgozók közül minél többen bekapcsolódjanak az újtómozgalomba, értékes javaslatokkal járuljanak hozzá a terv mutatószámainak valóra váltásához. Fontos feladat hárul ebben a vonatkozásban a műszaki irodákra is. Az alaposan átgondolt, a soron lévő feladatok teljesítését elősegítő újtótematikai terv kidolgozása a műszaki irodákra hárul. Az elmúlt esztendőben a TEBA, a December 30 és a Refacera gyár járt elől jópéldával a tematikai tervben előirányzott tematikai terv teljesítésében.

Az alábbi számok is azt igazolják, hogy az újtók városszerte eredményes munkát végeztek tavaly. Az 1207. alkalmazzák elfogadott újtási javaslat előzetes számítások alapján 8.801.661 lej megtakarítást eredményez. Az év végi utólagos számítások szerint kiderült, hogy ebből már 6.858.184 lej megtakarítást megvalósítottak. Az újtómozgalomban a Dimitrov-órágyár, a TEBA és a November 7-gyár dolgozói járnak élen.

Morar Augusta IMSZ tag a Vörös Triko gyárban dolgozik. Két éve végezte a szakmai iskolát és azóta szakismeretében csak gyarapodott. Átlag 35–38 százalékkal teljesíti tui tervfeladatát.

Egy néptanácsi képviselő terve

A Sütőipari Vállalat 1 számú részlegének kemencéi között otthonosan mozog Antal Ferenc lakatos. Már gyermekkorában érdekelték a gépek. Szülőfalujában csépléskor mindig a gép körül forgolódott és ha csak szerét tehette, felült a traktorra. Megfogta a kormánykereket és arra gondolt, hogy egyszer

maid ő is vezet traktort. Erre azonban nem került sor. A városban lakatos mesterséget tanult. Több helyen dolgozott már életében. Sokat tanult. Két éve, hogy a Sütőipari Vállalatnál dolgozik mint karbantartó lakatos. Munkatársai szeretik is a szorgalmas Antal Ferencet. Munkájának eredményeképpen a berendezések kifogástalanul működnek. Antal Ferenc nagy megbecsülésnek örvend a vállalat munkaközössége előtt. Neve állandóan az élmunkások közt található. A pártalapszervezet is értékelt munkáját és a múlt évben, kérvényét megvitatta, felvette a párttagjelöltéi sorába. Azóta Antal Ferenc még lelkesebben dolgozik, hogy méltó legyen a kiérdemelt bizalomra.

den erőmmel arra törekszem, hogy megoldjam a kerület ügyes-bajos dolgait.

Ennek alapján terveim közé tartozik, hogy a Szabó Árpád művelődési otthonba és az utcákba bevezessük a vízvezeték. Ezenkívül tervünk az utak megjavítása, mészszerű és gyógyszeres létéstése a kerületben, valamint a kerület szépitése is.

Antal Ferenc képviselő megbeszélte ezeket a kérdéseket a választópolgárokkal, akik felajánlották, hogy önkéntes munkával elkészítik a vízvezeték bevezetéséhez szükséges árkat és a csövek lefektetése után be is fedik azt.

Mindezekről a kérdésekről lelkesen beszélt Antal Ferenc, akit először választották meg néptanácsi képviselőnek.

Erőmhöz és tudáshoz mérten végzem majd munkámat. Állandóan arra törekszem, hogy a kerület választópolgárai meg legyenek elégedve tevékenységemmel. Kapcsolatot teremtek a kerület összes lakóival, hogy ügyes-bajos kérdéseiket minél hamarabb elintézhessék. Bizom abban, hogy a választópolgárok segítségével minden kérdést sikeresen megoldhatunk — mondotta Antal Ferenc néptanácsi képviselő.

Várkonyi Ferenc

A szocialista verseny fő célkitűzése — a minőség javítása

Az aradi Dimitrov vagongyár forgószáma részlegén dolgozik a Stana Ioan vezette IMSZ minőségi brigád. A brigád jó munkáját elismerve a „Legjobb brigád” címet, mivel hónapról-hónapra teljesíti tervét.

Miután a brigád tagjai tanulmányozták a párt Központi Bizottságának Irányelveit, megkülönböztetett figyelmet fordítottak a minőség kérdéssére. Azóta mintegy 20 százalékkal javították a minőséget és ma már selejtelmentesen dolgoznak. E mellett nem feledkeztek meg az önköltség csökkentéséről sem. Az év első két hónapjában

összesen 10.293 lejt takarítottak meg.

Az elmúlt napokban a brigád tagjai szocialista versenyre hívják a részleg valamennyi brigádját. A versenyfelhívásban szerepel a terv 15–20 százalékos túlszárnálása, a minőség fokozott, tervszerű javítása, a kölcsönös segítségnyújtás módszerének alkalmazása, a gyorsfénvágás bevezetése, a holtidő teljes kiküszöbölése stb.

A versenyfelhívást tanulmányozásra és kiegészítésre minden brigádhoz eljuttatták.

Török József levelező

32 traktor, 24 vetőgép dolgozik naponta

A kürtösi kollektív gazdaság hatalmas kiterjedésű földterületén szorgalmas munka folyik ezekben a napokban. Egyrészt pótolni akarják a mulasztást, amelyet az ősz folyamán elkövettek. A kapásnövények késői betakarítása következtében ugyanis nem végezhetik el mindenütt a mélyszántást. 1300 hektáron kell elvégezniük a tavaszi szántást. A traktorosok jó minőségű munkát végeznek ezzel próbálják kikészíteni a csorbát. 32 traktoros dolgozik kora reggeltől késő estig s eddig több, mint 770 hektárt szántott fel. A napi átlagteljesítmény 100 hektár.

A vetéssel sem szabad késlekedni. Nagy területet kell bevetniük már a tavaszi vetés első szakaszában is a kürtösieknek. Erre a munkára felkészültek: becsesítették jóminőségű magra a zabot, a napraforgót s a kukoricát. 42 tonna készresem hibridkukoricát magot. Az ipari növények termesztésére a legjobb területeket irányozták elő. Figyelembe vették azt is, hogy a növények megfelelő

elővetemény után kerüljenek a földre. Több, mint 100 hektár területre műtrágyát szórta. A buzavetésre 300 hektáron műtrágyát szórta szét. Noha nagy erővel dolgoznak a kürtösi, mégis lemaradás mutatkozik a napraforgó, a kukorica vetésénél. A gépalomlás 12 nagy teljesítőképességű vetőgépe, valamint a gazdaság 12 vetőgépe dolgozik naponta s így 248 hektár területet vetnek be naponta. Az idő előrehaladtával azonban megkínjává, hogy a vezetőtanács gazdaság több igáját használja fel a vetésre. E munkával párhuzamosan végzik a mélyszántások kultivátorozását, tárcsázását, eddig több, mint 600 hektáron.

meg a hernyófészektől, 420 gödröt ástak gyümölcsfák ültetésére, 230 gyümölcsfát már el is ültettek és 13 hektáron megkapálták a szőlőt.

Pécskán jól halad a vetés

A pécskai Filimon Sirbu kollektív gazdaságban az utóbbi napokban meggyorsult a tavaszi munka. Eddig 940 tonna istállótrágyát hordtak a földekre, 75 hektár kukoricára alá műtrágyát hordtak, a gyenge buzavetést 205 hektáron beszórták műtrágyával. Ebben a gazdaságban is maradt öszi felkészületlen terület. A szántást az említett területen 67 százalékon végezték el az elmúlt napokban. A bőséges kukorica-termés biztosítása érdekében 3000 kiló hibridkukoricát vetőmagot cseréltek be a gabonatermő központnál. 230 hektáron tárcsázták és kultivátorozták az ősi szántásokat. Az utóbbi napokban végzett lendülettel munkát folytat a Filimon Sirbu kollektív gazdaságban 96 százalékon elvégezték az első sürgősségi szakaszba tartozó növények magvainak vetését.

320 hektáron vetették el a kukorépát

A nagyklaki kollektívisták rajonunkban elsőnek láttak hozzá a tavaszi vetési munkához. Szorgalmuknak meg is van az eredménye: 160 hektáron elvetették a zabot, 100 hektáron a napraforgót, 80 hektáron a búkkönt, 20 hektáron a lucernát és 320 hektáron a kukorépát. Ebben a gazdaságban eddig több, mint 600 hektár területre szórta műtrágyát, 1000 hektáron pedig elvégezték a talajelőkészítést az elkövetkező vetési szakaszhoz tartozó növények alá.

Megkezdtek az őszi vetések fogasolását

A szécsányi kollektívisták is igyekeztek a tavaszi munkálatokkal. Már befejezték a vetéskampány első sürgősségi szakaszához tartozó növények magvainak vetését. Ezenkívül 191 hektár buzavetésre műtrágyát szórta, 172 hektáron elvégezték a buza fogasolását, 1014 hektár területet készítettek elő a vetésre. Ugyanakkor 3088 gyümölcsfát tisztítottak

6.484 lej értékű megtakarítás

Az aradi Libertatea cipőgyár talpvarró részlegének dolgozóinak munkájuk eredményeként február hónapban is becsülettel teljesítették, sőt túlszárnálták azt a vállalatukat, hogy 2 napig a hónap folyamán megtakarított segédanyagok felhasználásával dolgozzanak.

kilógramm fényező viaszt takarítottak meg, melyeknek mennyisége 2 nap helyett 4 napra elegendő. A megtakarított segédanyagok értéke csak az A. váltásban február hónap folyamán 6.484 lej.

A kitűnő eredmények elérésehez nagymértékben hozzájárult Petruț Florica IMSZ tag anyagelosztó, aki pontosan vezette a megtakarítási grafikonokat és így ellenőrizhette a munkásokat, ki hogyan takarékoskodik az anyaggal. Dicséretet érdemel Kunszabó János mester is, aki mindent megtett, hogy jó eredményeket érjenek el.

Fló József levelező

Lapunk harmadik oldalán

★ A szovjet tudomány és technika újabb győzelmének visszhangja

★ Befejeződött a latin-amerikai országok mezőgazdasági munkásainak értekezlete

★ Rövidesen újabb hivatlan vendégek érkeznek Angliába

Intézkedési tervet dolgoztak ki

Az elmúlt években a Flerarul gyárat is bírálat érte azért, mert termékek olykor nem feleltek meg a minőségi követelményeknek. Tény, hogy már tavaly számos intézkedés történt a minőség javítását illetően, a párt Központi Bizottságának Irányelveit azonban meggyőzték a gyár dolgozóit is arról, hogy alaposan kidolgozott intézkedési terv alapján, állandó harcot kell folytatniuk a termékek minőségének tökéletesítéséért. A Flerarul gyárban is elkészült az intézkedési terv, melynek gyakorlatba ültetése hozzájárul a minőség további javításához.

Az intézkedési terv 8 fejezetből áll és minden fejezet számos intézkedést irányoz elő. Csak néhányat említünk ezek közül: bevezetik a butorzárok kulcsainak kromozását; több alkatrészt alumíniumból készítenek; laboratóriumot létesítenek az öntőde mellett; biztosítják az öntvények legmegfelelőbb vegyi összetételét, stb.

Az említett és egyéb más intézkedések megvalósítása két-ségtelenül biztosítja majd, hogy a Flerarul gyárban készített termékek minősége teljes mértékben megfeleljen a követelményeknek.

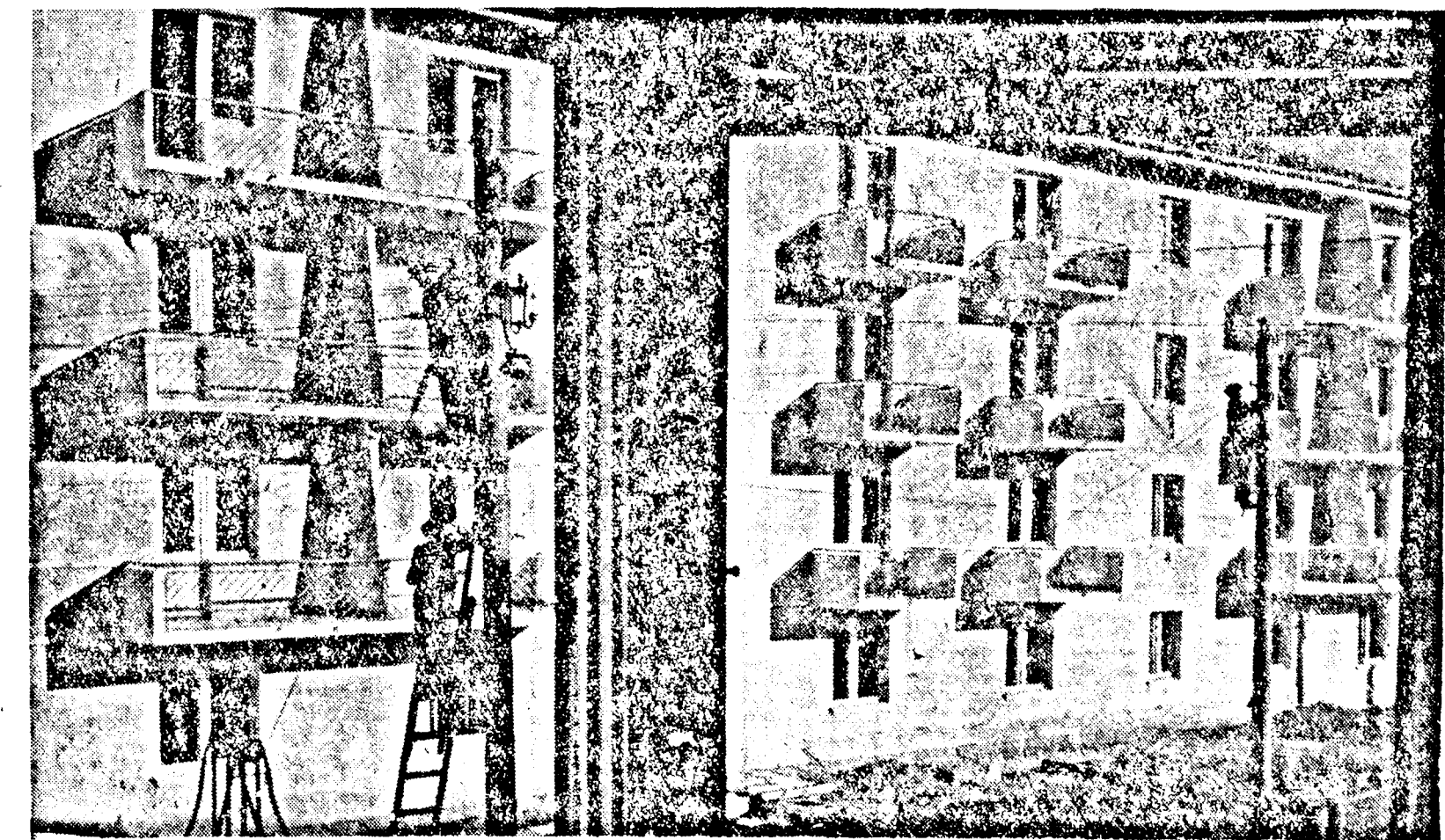
tézkedések megvalósítása két-ségtelenül biztosítja majd, hogy a Flerarul gyárban készített termékek minősége teljes mértékben megfeleljen a követelményeknek.

Nagyobb figyelmet a gyümölcsfák gondozására

A városkörnyéki kollektív gazdaságokban is a tél folyamán igyekeztek elvégezni a szükséges permétezési munkát. Így például a gáji kollektív gazdaságban 2500, a Tisa Nouă-iban 3600, a vladimirescuiban 2000 gyümölcsfát permétezték. Ezzel szemben az új-aradi Elena Pavel kollektív gazdaságban, noha idejében beszereztek a szükséges kelleket, a permétező szert és a felszerelést, még mindig nem kezdték meg a 2000 gyümölcsfa permétezését. Hasonló a helyzet a

mikolakai kollektív gazdaságban is, ahol 27 hektár területen mintegy 9000 gyümölcsfa permétezését kellett volna elvégezni. Mind a mai napig ebben a gazdaságban sem kezdtek meg a gyümölcsfák permétezését.

A korai kitavasztatás szükségessé teszi, hogy sürgősen elvégezzék a gyümölcsfák ültetését is. Az elmúlt napokban a gáji kollektív gazdaságban több, mint ezer gyümölcsfa ültetésére készítették gödröt. A buzsáki kollektív gazdaságban is megkezdtek a gyümölcsfák ültetését.

Általánossá és jellemzővé vált ez a kép városunkban. Szinte lépten-nyomon új gyárral, új munkáslakásokkal találkozunk. (Kelen Ferenc felvétele)

Sokat fejlődött a község

hogy sokan vásároljanak rádiót, mosógépet és más, villanymeghajtású háztartási cikket. Eddig több, mint 400 kollektívista családban házába vezették be a villanyt.

Nagy fejlődés ment át az utóbbi években Nagyfalun. A dolgozó parasztok itt is kollektív gazdaságba tömörültek, mivel meggyőződtek arról, hogy csak a közös gazdálkodás biztosíthatja a jobb, gondtalan életet. Ebben a kollektív gazdaságban most 340 család 1440 hektár földet művel meg közösen. A gazdaságban nagy figyelmet fordítanak az állattalomány fejlesztésére, ez ugyanis nagy összegű pénzügyvédelmet biztosít. Figyelmet fordítanak arra is, hogy a kollektívistákban gabonán kívül pénzt is szavak munkanapgyűségként. Tavaly például nagy mennyiségű gabonán kívül 15 lej készpénzt kaptak munkanapgyűségként. Nagyfalun fejlődik a kulturális élet is. Népi demokrátiás rendszerünk évelben új

művelődési otthon építettek, ahol a falu művelődési gazdaság kulturtevékenységét fejtenek ki. A dolgozók kultúrshízonálának emeléséhez nagyban hozzájárult a falu villamosítása is.

A párt útmutatásait követve, 1958-ban Munar falu valamennyi termelője kollektív gazdaságba tömörült. A közös gazdaság bőséges javadalmazásban részesítette tagjait. Bizonyíték erre az is, hogy az elmúlt néhány évben 23 új családi házat építettek, 80 rádiót, 89 kerekpárt, 5 motorkerékpárt, 2 televíziós készüléket és fontos háztartási cikket vásároltak.

Székesut közösgében és a hozzártatózó falvakban is tehát jelentősen emelkedett a dolgozók életszínvonal. Az életszínvonal emelésével egyidőben fejlődött a község, gyarapodtak, ismósodtak a kollektív gazdaságok. Számos épületet emeltek ezekben az években a kollektív gazdaságokban és a községben. Javították az utakat, szépitették a község utcáit,

Életről - Alpról

Vetőfej — műanyagból

Tudományos kutatóink, a III. pártkongresszus által kijelölt uton haladva, a termelés szükségleteinek kielégítésére összpontosítják tevékenységüket. Így járnak el az Akadémia vegyészeti kutató központjának tudósai is, akik a makromolekuláris vegyületek terén nagy figyelmet fordítanak az ipar igényeinek megfelelő műanyagok kidolgozására.

Igy többek között a rendkívül nagy — 1—2 millió — molekulasúlyú polietilén (C. D. Nenitescu akadémikus eljárása szerint előállított új műanyag) végzett vizsgálatok nyomán megkezdtek az új műanyag gyakorlati alkalmazásának tanulmányozását. Megállapították, hogy az új műanyag kiválóan alkalmas vetőfejek készítésére.

A textiltiparban kevésbé jártas olvasók kedvéért megemlítjük, hogy a vetőfej a szövőgép verőszervezetének az a része, amely a vetőt a szövőgép egyik oldaláról a másikra áthajtja.

A vetőfej sok feltörtést okozott már a textiltipárgyártó szakembereknek, országunkban éppúgy, mint külföldön. Jelenleg a vetőfej a legjobb minőségű marhabőrrel készül, de mivel működése közben nagy erőfeszítéseknek van kitéve, nem sokáig

birja a munkát. Azonkívül a dörzsölés, a lökések következtében a bőr idővel egyenlőtlenül válik a egyenetlenséggel ellátott utjából a vetőfejt. Ez pedig károsan befolyásolja a gyártott textilanyag minőségét.

Mint ahogy a vetőfej működés közben erősen felmelegszik, a szövőgépeket gyakran meg kell állítani a vetőfejet le kell hűteni, meg kell tisztítani és be kell zsírozni, ami lényeges idővesztést jelent. A vetőfejek gyakori kicserélése is kieséseket okoz.

Vegyészeink már régóta keresnek egy olyan anyagot, amely a vetőfejekhez használt bőrt helyettesíthetné. Most végre megtalálták ezt az anyagot a polietilénben, amelyből egyszerű eljárással a bőrből készültetnek, sokkal jobb és tartósabb, vetőfejek készíthetők.

A kutatások műszaki-tudományos részét az Akadémia vegyészeti kutató központjának szakemberei — dr. D. Isăcescu professzor, Ion V. Ionescu mérnök és Stefan Niculescu technikus — közösen végezték el Ion C. Ștefănescu mérnökkel, a Iasi Politechnikai Intézet professzorával s a bukaresti „Dacia” és FRB, valamint a Iasi „Tessitura” textiltüzelmekek munkásainak.

Ivóvíz előállítása „zsebszűrővel”

A tengervíz kivételével bármilyen vízforrásból tiszta ivóvizet lehet nyerni a legújabb, kisméretű „zsebszűrő” segítségével. A szűrőelem különleges, finom azbesztszállakból készül, amelyet vízben nem oldódó vegyszerek

kel kezelnek. A szűrő a vízből eltávolítja a baktériumokat, a különféle szennyeződések, a vízben szuszpendált anyagokat, s egyúttal semlegesíti az egészséget veszélyeztető anyagokat.

mérnökeinek és technikusainak közreműködésével.

A bőrből készült vetőfejek élettartama 10 órától 800 óráig változik. Amint a fenti textiltüzelmekek végzett kísérletek során kitudott, az új anyagból készült vetőfejek percnként 200 verésnél több, mint 2000 órán keresztül kifogástalanul működtek, élettartamuk tehát 4—8-szor akkora, mint a textiltiparunkban jelenleg használt legjobb vetőfejek.

Meg kell említenünk azt is, hogy a nagy molekulasúlyú polietilénből készült vetőfejeket világviszonylatban első ízben hazánkban állították elő.

A széntelepek kiaknázása földalatti gázosítással

A gondolat nem új. Már Menegyejev, a zseniális orosz vegyész, az elemek periódusos rendszerének megteremtője felvetette ezt az eszmét: mi lenne, ha a szén fűrészszerű kitermelése helyett, a helyszínen, lenn a föld mélyében gázosítanak el a szénen a keletkező világítógázt szállítanak csővezetékkel az energiateljesítmény helyére. Lényegében a földalatti gázosítás ugyanazokon az elveken alapul, mint a régóta használt gázgenerátor. Ezekben megfelelően kialakított rostélyokra rétegezik a szenet s alulról vízgőzzel kevert levegőt fújatnak rá. A szén égése következtében széndioxid fejlődik, ez pedig az izzó szén között továbbhaladva, elveszti oxigéntartalmát egyrészt, szénmonoxidra redukálódik. A vízgőz ugyancsak vegyi reakcióba lép az izzó szénnel s ennek következtében hidrogén és szénmonoxid keletkezik.

Eleinte a szén földalatti gázosításánál is ezt a módszert alkalmazták. A föld alatt felaprították a szenet, meggyújtották, s a föld felszínéről szivattyúzták be a levegőt és a vízgőzt.

A szöveti módszer teljesen kiűszöbte a földalatti bányászati munkát. Felülről kb. 20 centiméter átmérőjű lyukakat fúrtak a szénrétegek s ezeken keresztül vezetik be légszűrővel a levegő-vízgőz keverékét. A gázosítás beindításához ezeket a szabályos elrendezésű furatokat

A Poljarul Politei csepkőbarlang (Nyugati Hegység) egy részlete.

kat vízszintes csatornákkal kell összekötni. Erre többféle eljárást alkalmaznak. Az egyik azon a megfigyelésen alapul, hogy a nagy nyomással rétegező sajtolt levegő áthatol a szén repedéseiben s likacsain és ilyen módon hozza létre az összeköttetést a furatok között. Ebben az esetben maga a tűz alakít magának csatornákat a repedések mentén.

A további eljárás már nem okoz különösebb nehézséget: az egyik oldalon besajtolják a „bányába” a levegő-vízgőz keverékét (rendszerint 10—20 atmoszféra nyomással) — a másik oldalon pedig elvezetik a földalatti előállított nagy energiatartalmú generátorgázt, amellyel akár egész hőerőműveket üzemeltethetnek szén, vagy más tüzelőanyag helyett.

Baktériumok a kőolajtermelés szolgálatában

Egyedülálló kísérletet tettek a magyarországi Zala megyében a kőolajkutak kiaknázásának fokozására baktériumok segítségével. A múlt évben baktériumnyesztéket és a baktériumok táplálékul 20 mázsza melaszt helyeztek el

egy 700 méter mély kőolajkutban. A magyar tudósok abból az elgondolásból indultak ki, hogy a baktériumok által termelt gázok csökkentik a kőolaj felületi feszültségét s ezáltal megkönnyítik a kőolaj kitermelését. Azt megfigyelések, bizonyították, hogy a baktériumok átjárták az egész kőolaj réteget és eljutottak a kísérleti kúttól, 80, illetve 100 méternyire felvő ellenőrző kúttal. Hoz az utóbbit he- tekben mintegy 5 százalékkal megnövekedett a szondák kőolajtermelése,

„Dolgozó hangyák”

A rovarok nemcsak rövid, hanem hosszú ideig képesek nehéz izommunkát végezni. Sőt mi több, utóéletüknek ebben is. Szemléltető példa erre az indiai és afrikai szövőhangyák (Oecophylla) ugynevezett „szövőhangyájának” a teljesítménye. Ezek a rovarok olyan munkát végeznek állandóan, mint ha egy 60 kilogramm súlyú

szabó 30—40 kilogrammos varróval dolgozna. Fészükkel fa-levelekből készítik, melyeket jól egymáshoz kell erősíteniük. A felnőtt hangyáknak nincs olyan mirigyük, mint a póknak, az állcáknak viszont vannak szövőmirigyek, melyek segítségével fejlődésük utolsó szakaszában gubót tudnak maguk köré készíteni. A dolgozó hangyák tehát úgy segítenek magukon, hogy ezeket az állcákat valószínűleg a varrók által használt fészük építése közben. A dolgozó hangyák egymástól távol eső levelek széleire kapaszkodnak fűrtzerűen mindaddig,

padós fonalat ragasztja a levélre. A szabóhangya most a másik levélhez szorítja az állcát és ezt a munkát mindaddig ismétli — eleinte párhuzamosan, majd keresztül-kasul — míg csak a két levél között hasadékok teljesen be nem szövi. Több százszor kell ide-oda öltöztetnie a súlyos „varróútvonal”, hogy a munka tartós legyen. S a szövőhangya képes így dolgozni látástól vakulásig.

A rádióaktív sugárzás hatása az idegrendszerre

Az Egyesült Államokban nemrégiben lezajlott nemzetközi rádióbiológiai szimpóziumon szovjet és amerikai biológusok és pszichológusok beszámoltak arról, hogy legújabb tapasztalatok szerint milyen hatással van a rádióaktív sugárzás az idegrendszerre. A tudósok egyöntetűen arra a megállapításra jutottak, hogy a rádióaktív hulladékok vagy más, kis rádióaktív sugárforrások hosszabb idő után az értelemi tevékenység lassulását és az emlékeztet gyengülését idézik elő. A kutatók azzal magyarázzák a tapasztalt jelenségeket, hogy a sugárzás megváltoztatja az idegsejtek anyagcserejét.

tomatizálása felé. Ez az eset a kőolajkitermelés gyakorlatában, amikor automata szabályozza a mélyselektől felszivattyúzott kőolaj mennyiségét.

A tudomány és technika világából

megolvasztásával, amelynek folyamán nem változott a bárium rádióaktivitása.

A LENINGRÁD MELLETTI ROSINO település közelében 150 méter mély kutatószondát fúrtak. Az esemény érdekessége, hogy ennél a fúrásnál a fúróluk kibelelésére első ízben használtak acélszőt helyett fúróról készült csöveket. A fúróluk kibelezését s így fúrórúkat kibelezték s így fúrórúkkal beültetett betoncsövet kaptak.

Az új eljárás különböző munkálatoknál — kutatófúrásoknál, a talajvíz szintjének megváltoztatását célzó fúrásoknál, kutak fúrásánál stb. jó eredménnyel alkalmazható. A fúrórúcszőt teleannnyiba sem kerülnek, mint az eddig használt acélszőt.

A SZVERDLOVSKI KOHASZATI KUTATÓINTÉZET munkatársai olyan technológiát dolgoztak ki, amely lehetővé teszi az acélgáztartás teljes automatizálását. Az új technológia teljesen kikapcsolja az emberi munkát az acélgáztartásból s az ember vezető-tevékenységét számológépekre bizza.

A tudósok számításai szerint a Martin kemencék üzemeltetésének automatizálása legalább 20—25 százalékkal növeli a termelékenységet s ugyanakkor nagymennyiségű tüzelőanyag megtakarítását is fogja eredményezni. Kiszámították, hogy az elért megtakarítások révén, az

automatizálással kapcsolatos beruházások nem egészen másfél év alatt megtérülnek.

Az automatizálás gyakorlati alkalmazásának kipróbálására már ez év elején sor kerül.

A LENINGRÁDI SZER-SZAMGYAR automata berendezést szerkesztett a golyócsapágyak golyóinak osztályozására. Az automata eredményes pontossággal osztályozza a golyókat. Teljesítménye 7000 golyó óránként.

A golyóosztályozó automata megszerkesztésével befejeződött a golyócsapágygyártás minőségi ellenőrzésére szolgáló automata gépek sorozata. A szovjet golyócsapágyak minőségét ezennel az emberi érzékelő képességét sokszorosra felülmúló, precíziós automata berendezések fogják ellenőrizni.

BAKUI TUDÓSOK olyan elektromos berendezést szerkesztettek, amely automatikusan szabályozza a kőolajkutakban működő olajszivattyúk működését, az egyes kutak pillanatnyi termelékenységének megfelelően. Az új berendezés gyakorlati alkalmazása során kitűnt, hogy segítségével lényegesen megnövekszik a nyersolajtermelés és a szivattyúk jóval hosszabb ideig maradhatnak üzemben.

Az új berendezés jelentős lépés a kőolajkitermelés teljes au-

Tudja-e hogy...

...az Alba, Alba Lux, Alba Super készítmények — ezek az immár közkedveltségnek örvendő, korszerű mosószerek — kőolajból készülnek? S hogy a bukaresti Sin gyárban készülő, kiváló minőségű szappan a parafinok oxidálása révén előállított zsírsavakból — tehát vég-eredményben ugyancsak kőolajból készül?

...a fővárosi „Grigore Antipa” természettudományi múzeum gyűjteménye nemrég egy kihalt óriás-szarvas egyik agacsával gazdagodott. Az 1,60 méter hosszú, tövével 30 cm körüli agacsot a Bukarest közelében végzett ásatások során fedezték fel.

...a csiki és gyergyói medencékben a kedvező éghajlati körülmények folytán egyes helyeken — kivált mocsaras részekben — mindmáig megmaradtak a jégkorszak egyes jellegzetes növényei. Ezek — mint például a Carex dioca, a Drosera anglica, a Betula nana és Betula humilis, a Dryopteris cristata, a Viola epipsila, a Saxifraga hirculus, a Dryas octopetala és

mások — valóságos növénytan ritkaságok.

...a fővárosi „Panduri” körzetében „mesterséges vese” működik, amelynek segítségével a súlyos fertőzések következtében fellépő vese-elégtelenség esetében a beteg véré, szervezetén kívül, előfűzőcsőn vezeték keresztül és az egészséges vér számára szükséges sókkal telített vízzel „kimossák”. Mászóval, a „mesterséges vese” néhány órára átveszi az egészséges vese szerepét és megtisztítja a vért a benne levő mérgező anyagoktól. A mesterséges vese alkalmazása nem jár fájdalommal (helyi érzéstelenítést alkalmaznak), de meglehetősen körülményes. Olyan esetekben alkalmaznak, amelyekben a szokásos gyógykezelési eljárások eredménytelenek bizonyulnak. Az eredmények kielégítőek: a különben menthetetlen betegek 76 százalékát a „mesterséges vese” alkalmazásával sikerült visszaadni az életnek.

...a Bukarest melletti bánya-állatkert lakói között van

egy pár középfrikai koronás daru is. A koronás darvak szépségükön kívül arról nevezetesek, hogy... táncolnak: méteres magasságra felugranak és szárnyukat félig kitérve, hol egyik, hol másik lábukra lépnek. Megfigyelték, hogy a leg-szívesebben zeneszóra táncolnak.

...egy hazai vegyész-mérnök-ből alakított munkaközösségnek sikerült olyan szerves üveget (plexi-üveg) előállítani, amely megtevesztően utánozza a gyöngyházat. A mesterséges gyöngyházat lemezek formájában gyártják és főleg dísz tárgyak készítésére használják fel.

Méretre szabott hengerelt áru

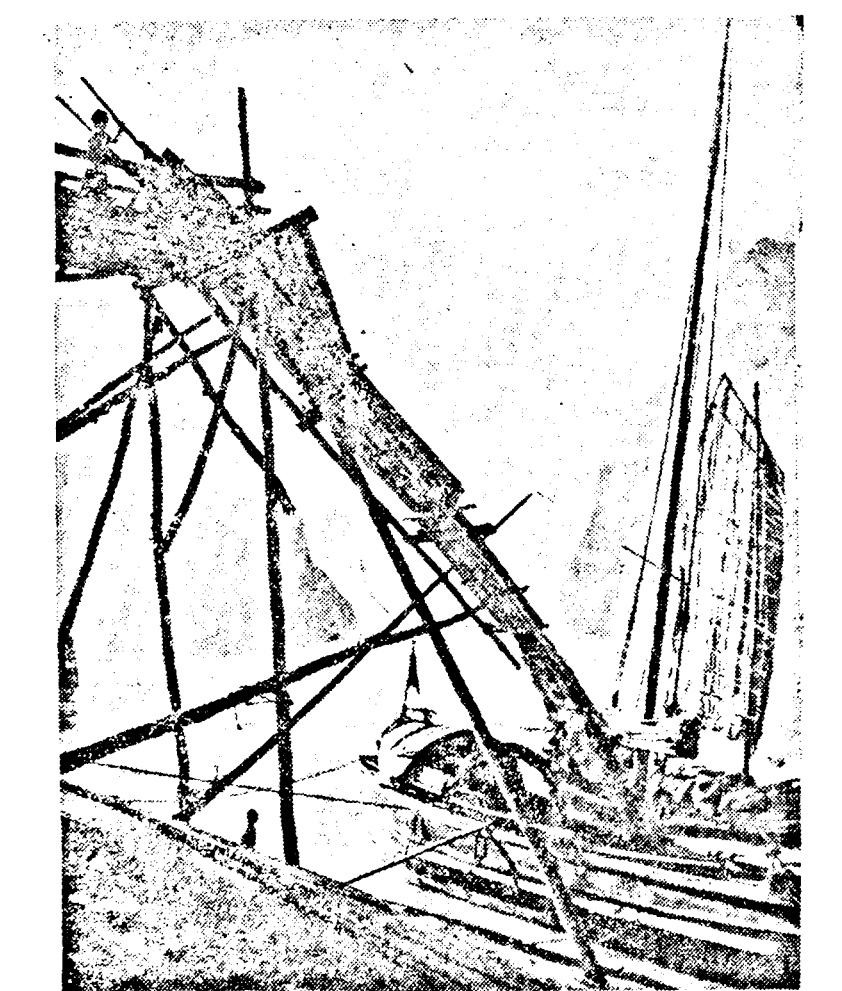
Évről-évre javul a gépgyárak és kohászati üzemek dolgozóinak együttműködése a fém-anyagok takarékos felhasználása érdekében. A kohászok mind nagyobb tétel pontos méretre szabott hengerelt árut szállítanak a gépgyáraknak. Ilymódon elkerülik a felesleges fémvesztéseket, csökkentik a megmunkálási költségeket és az önköltséget. Ezzel az eljárással érték el a Brassói „Ernst Thälmann” üzemben, hogy traktoroként mintegy kilenc kiló fém-takaríthatnak meg. A Vörös Zászló üzemben ugyanakkor 13 kiló fém-takarítanak meg egy-egy tehergépkocsi kerekeinek előállításánál.

A csövek, rudak, idomvasak és más meghatározott méretű munkadarabok ilyen hengerelt módszerre a kohászati üzemeknek is előnyös, tekintve, hogy ugyanannyi nyersanyagból jóval több készáruat gyárthatnak. A fővárosi Republica üzem jelenleg harmincnál több gépgyár részére gyárt méretre szabott árut.

Elektromos szem

Nagy érdeklődés kíséri Starikiewicz és Kuliszewsky lengyel kutatók ugynevezett elektroftalm készülékével folytatott kísérletét. A műszer 80 fotocellát tartalmaz, működésének lényege pedig az, hogy a fényhullámokat elektromos hullámokká változtatja. A készüléket a beteg fejére illesztik, aki a homlok bőrére gyakorolt elektromos inger révén értesül a fény irányáról és erősségéről.

Az eddigi kísérletek sikerrel járnak, sőt számotartanak egy esetet, mikor egy asszonyon, aki vakon született, miután néhány napig viselte a készüléket, felismerte a nagykiréjű, fehér tárgyakat.

A Kínai Népköztársaság Hupeh tartománya Dzsingui körzetében, a Siangsi szénbányában kitermelt szenet csuszák segítségével rakják és szállítják el.